

ОБЛІК ТА КОНТРОЛЬ НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПІДПРИЄМСТВА

Робота присвячена теоретичним та практичним питанням організації обліку незавершеного виробництва. Виділено методичні підходи до обліку незавершеного виробництва на промислових підприємствах, зокрема, до визначення залишків незавершеного виробництва, визначено облікові процедури, що оптимізують облік незавершеного виробництва. Розглянуто методику обліку і контролю виробничих витрат на досліджуваних підприємствах за умов використання інформаційних систем.

Ключові слова: незавершене виробництво, контроль, інвентаризація, оцінка, автоматизація.

На сучасному етапі діяльність промислових виробничих підприємств України характеризується роботою не на повну потужність та неритмічним випуском продукції, що викликає зміну в організації виробничого процесу і в необхідності оновлення методичних підходів до обліку процесу виробництва та його результатів, зокрема, і незавершеного виробництва.

До незавершеного виробництва відносять продукцію, яка не пройшла всіх стадій виробничого процесу, а також не укомплектовані вироби, що не пройшли іспитів та технічного приймання.

Розгляд незавершеного виробництва в промисловості заслуговує; на особливу увагу, виробничі підприємства, як правило, відрізняються значною трудомісткістю, складністю виробничих процесів, значною тривалістю виготовлення продукції. Доволі часто зустрічається, що висока питома вага оборотних коштів, таких підприємств авансовано у незавершене виробництво. Не рідко виникають ситуації, коли всі затрати і підприємства в звітному періоді списуються на собівартість продукції, і що випускається, майже завжди на кінець місяця у виробництві є певний залишок незавершеної продукції з відповідними затратами. Тому однією з проблем, яка постає перед керуючою ланкою господарюючого суб'єкта є формування достовірних даних щодо оцінки незавершеного виробництва.

Для отримання зазначеної інформації треба обробити великий обсяг інформації, яка стосується стану обліку незавершеного виробництва, своєчасності і правильності проведених інвентаризацій незавершеного виробництва та відображення їх в обліку, дотримання встановлених норм незавершеного виробництва (якщо вони затверджені на підприємстві) та достовірності їхньої оцінки (фактичного зважування, штучного обліку, об'ємний вимір, умовне перерахування й ін.). Вітчизняна практика показує, що інвентаризація незавершеного і виробництва найчастіше проходить нерегулярно і неякісно, її результати не відображаються в бухгалтерському обліку. Це приводить до необґрунтованого завищення собівартості, відсутності контролю за збереженням матеріальних цінностей.

Для організації обліку незавершеного виробництва на підприємстві встановлюються принципи та методи оцінки. В основу обліку незавершеного виробництва повинні бути покладені наступні принципи: обґрунтований і свідомий вибір методики обліку незавершеного виробництва, її відповідність організаційно-економічним особливостям підприємства, формування єдиного інформаційного потоку та автоматизація облікового процесу [3, с.229]. Методи оцінки незавершеного виробництва визначаються в наказі про облікову політику підприємства, проте методичні підходи є застарілими і не завжди і спрацьовують, оскільки не враховують особливості господарювання та не відповідають нормам національних стандартів бухгалтерського і обліку. Постає проблема розробки нових методичних підходів до обліку незавершеного виробництва, які повинні враховувати відповідність національним стандартам бухгалтерського обліку; формуванню оптимального розміру залишків незавершеного виробництва; максимальному поєднанню вимог фінансового, управлінського та податкового видів обліку. Тому для оцінки залишків незавершеного виробництва в сучасних умовах господарювання та нормативної регламентації обліку необхідно незавершене виробництво оцінювати за виробничою собівартістю та за змінними витратами.

З метою інформаційного забезпечення обґрунтування цінової політики в системі управлінського обліку необхідним є розрахунок повної собівартості незавершеного виробництва. Використання вартісної оцінки незавершеного виробництва в системах управлінського, фінансового і податкового обліку та оптимізації облікових процедур відповідає автоматизований режим обробки інформації. За таких умов, вирішенню цього важливого питання сприятиме використання останніх досягнень науки та техніки, серед яких особливе місце займають нові інформаційні технології, тобто застосування на підприємстві; комп'ютерних інформаційних систем [2, с.10].

Інформаційні системи, збираючи і накопичуючи інформацію, дозволяють покращити якість рішень, які приймаються за рахунок повноти накопиченої інформації й швидкого доступу до даних. При цьому системи забезпечують пошук й аналітичну обробку потрібних, свідчень, формують опорні рішення й підказки, а також дають консультації з різних областей знань [1, с.118].

Для визначення ефективності процесу обліку незавершеного! виробництва в умовах функціонування інформаційних систем на промисловому підприємстві повинні розраховуватись показники ¹ наприклад, трудомісткості; динаміки виробництва; обліку по місцях знаходження; оптимізації маркетингової діяльності; ефективності та окупності витрат на автоматизацію. Така інформація надає можливість утворити єдину інформаційну базу, що дозволяє керівним ланкам управління швидко отримувати інтегровані дані не тільки – про діяльність підприємства, але і про діяльність кожної його ланки окремо.

Застосування сучасних інформаційних систем в обліку та контролі дозволяє промисловим підприємствам безперервно розширювати спектр продукції, що випускається та підвищувати її якість знижуючи залишки обсягів незавершеного виробництва та виробничих витрат. Але на жаль не існує універсальних практичних методик здійснення контролю в цілому, так і контролю незавершеного виробництва в умовах функціонування на підприємстві інформаційних систем. Достовірна облікова й аналітична інформація про незавершене виробництво, сформована в єдиній інформаційній системі, має бути основою для підготовки і прийняття управлінських рішень на всіх рівнях управління виробництвом, тобто відповідати головним вимогам бухгалтерського обліку в умовах ринкових відносин.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф.Ф. Інформаційні системи в бухгалтерському обліку аналізі і контролі: Навч. Посібник. – Перероб. і доп. – Житомир: ПП "Рута", 2001. – 340 с.
2. Коноховский П.В. и Колесников Д.Н.. Экономическая информатика. – СПб: Питер, 2000. – 560с.
3. Нидзл Б., Андерсон Х., Колдуэлл Д. Принципы бухгалтерского учета: Пер. с англ./ В.Я. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 496 с.
4. Основні положення про склад витрат виробництва (обігу) на підприємствах і в організаціях. Постанова кабінету Міністрів України від 10 листопада 1994 р. № 759.
5. Ситник В.Ф. та ін. Основи інформаційних систем: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2001 – 218 с.

Annotation. The thesis elucidates theoretical and practical issues of the work in process accounting's organization. Acting methodical approaches to the work in process accounting in ! regional industrial enterprises are investigated at the thesis. The methods of the accounting and control of productions at the enterprises under research in the conditions of utilization of the informative systems is considered.

Key words: the work in process costs, the control, the inventory, the evaluating, the automation.

УДК 338

Г.А. Мамвієнко, аспірант ДДАУ, м.Дніпропетровськ

РОЗВИТОК МУЛЬТИРИЗИКОВОПО АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

В статті розкриваються переваги використання мультиризикового аграрного страхування, його розвиток в Україні. Надаються шляхи покращення ефективності використання комплексного страхування.

Ключові слова: мультиризикове страхування, аграрні ризики, державні субсидовані програми аграрного страхування.

Найбільш популярним в світі серед страхових продуктів для агросектору є мультиризикове (комплексне) страхування, воно займає майже 50% світового аграрного страхового ринку. Мультиризикове (МРСІ) страхування – це страхування виробництва продукції рослинництва від переліку ризиків. Договори комплексного страхування зазвичай включають від 7 до 18 ризиків. При цьому можуть бути і гібридні мультиризикові контракти, по яким виробники обирають перелік ризиків, від яких бажають застрахувати свої посіви. Цей страховий продукт зазвичай використовують для страхування основних польових стратегічних культур, та в основному потребують страхування всіх посівів культури в господарстві, а не окремих полів. Мультиризикові контракти можуть складатися на різні строки, від всього циклу вегетації до окремих періодів [5].

В Україні державна підтримка мультиризикового аграрного страхування зазначена в Законі України "Про державну підтримку сільського господарства", згідно якого виробнику компенсується з держбюджету 50% страхового платежу по мультиризиковому і індексному страхуванню, а при настанні страхового випадку – 50/о франшиза В 2007 році в бюджеті України було передбачено 50 млн. грн та 200 млн. грн в 2008 році на компенсацію субсидійованого аграрного страхування. Більш ніж 20 тис. сільгосп підприємств зможуть застрахувати ризики від загибелі сільгосппродукції на посівних площах більш 8 млн. га. Перелік ризиків по субсидійованому мультиризиковому страхуванню включає: заморозки, ожеледі, вимерзання; град або удар блискавки, землетрус; лавини, земельного зсуву, земельного або земельного-водного селю, пожежі; бурі, урагани, бурани; зливи, поводи паводки; посухи або заводнення; епітофітотійного розвитку хвороб, розмноження шкідників рослин, притаманних Україні, а також хвороб,